კორპორაციული თავდაცვითი ღონისძიებები და მათი ზეგავლენა აქციონერთა უფლებებზე დელავერის საკორპორაციო სამართალთან მიმართებაში შედარებით სამართლებრივ ჭრილში

დიმიტრი გოლეთიანი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის კერძო (ბიზნეს) სამართლის ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: დავით მაისურაძე სამართლის დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2024

განაცხადი

„როგორ წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

დიმიტრი გოლეთიანი

24.06.2024

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი ეხება კორპორაციული სამართლის სფეროში არსებულ საკითხს, კერძოდ კოპორაციულ თავდაცვით ღონისძიებებს და მათ ზეგავლენას სააქციო საზოგადოების აქციონერთა უფლებებზე, აშშ-ის დელავერის შტატის საკორპორაციო სამართალთან მიმართებაში, შედარებით სამართლებრივ ჭრილში. ქართული კორპორაციული სამართლისთვის არც თუ ისე ახალი, თუმცა ცვლილება/გაუმჯობესების მხრივ მეტწილად იგნორირებული რჩებოდა კორპორაციულ თავდაცვითი ღონისძიებების საკითხი. მნიშვნელოვანია სამეწარმეო/ბიზნეს სფეროში მოღვაწე სუბიექტებისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნა, შესაბამისად „დელავერისეული" საკანონმდებლო მაგალითი ცვლილება, გაუმჯობესების მხრივ ყველაზე იდეალური ვერსიაა, რისი თქმის საშუალებასაც ასევე დელავერის სასამართლო პრაქტიკა და საკანონმდებლო დათქმები გვაძლევს. შესაბამისად ნაშრომის მიზანია განსახორციელებელ ცვლილებებზე ყურადღების მიბყრობა, მაგალითების და პრაქტიკის დემონსტრირებით, ასევე არსებული საკანონმდებლო სივრცის გათვალისწინებით გამოსავლის დემონსტრირება, მეწარმე სუბიექტებისთვის.

უმეტესწილად თვისებრივი კვლევის საფუძველზე შესწავლილ და გამოვლენილი იქნა ის პრაქტიკული და თეორიული საჭიროებები რამაც კანონის ამ მხრივ ცვლილება/მოდერნიზების საჭიროებები წარმოაჩინა, როგორც პრაქტიკაში ასევე თეორიულ სივრცეში, მეცნიერთა მხრიდან აქტიურად მიმიდნარეობდა „დისკუსიები" საკანონმდებლო ცვლილებების მხრივ, რაც იძლევა დასკვნის გამოტანის საშუალებას, დასკვნის რომელიც კანონის მიზნებით გათვალისწინებული სუბიექტებისთვის დადებით ხასიათის მატარებელი იქნება. ქართულ საკორპორაციო სამართალში გარკვეულწილად იკვეთება, დელავერისეული სამართლის „სულისკვეთება" კორპორაციულ თავდაცვით საკირთხებში, თუმცა საკამაოდ მცირედი და უმნიშვნელო ხასიათით რაც თითქმის არაფრის მომცემია. თავდაცვითი ღონისძიებების

დელავერისეული მაგალითი ემსახურება მთლიანად სააქციო საზოგადოების ინტერესებს, მთელი მისი „სულისკვეთება“ მიმართულია აქციონერთა უფლებების დაცვის მხრივ, ასევე მნიშვნელოვანი ნაწილია მცირე აქციოენერებზე დათმობილი. შესაბამისად ამდაგვარი საკანონმდებლო ნორმების და პრაქტიკის შემოღება, იმპლემენტაცია ყველაზე იდეალურია და მეტიც მნიშვნელოვანია ქართული საკორპორაციო სამართლისთვის და ბიზნეს სივრცისთვის.

მიუხედავათ არსებული ვითარებისა რაც არ გვაძლევს იმ დადებით შედეგს, რასაც თავდაცვით ღონისძიებები ითვალისწინებს, სააქციო საზოგადოებებს თავიანთი კომპანიების შიგნითვე, წესდებებში შეუძლიათ იმ პრინციპების და მიდგომების დანერგვა რაც დელავერის შტატს, თავდაცვითი ღონისძიებების მხრივ გააჩნიათ, ამით არამარტო დანერგავენ მაღალ სტანდარტს კომპანიის შიდა სივრცეში, არამედ ერთგვარი გამოსავალი იქნება იმ საკანონმდებლო სივრციდან რასაც ამ ეტაპზე ქართული საკორპორაციო სამართალი გვთავაზობს.

საკვანძო სიტყვები: კორპორაციულ თავდაცვითი ღონისძებები, სააქციო საზოგადოება, კორპორაციული სამართალი, დელავერის შტატის საკორპორაციო სამართალი, შედარებით სამართლებრივი ჭრილი, აქციონერთა უფლებები.

Abstract

This work addresses issues in corporate law, specifically defensive actions in corporations and their impact on joint stock company shareholders' rights, in comparison with the corporate law of Delaware, USA. While corporate defense law is not entirely new to Georgia, it has largely been ignored in terms of change and improvement. It is crucial to create an attractive environment for those involved in the entrepreneurial sector. Delaware's examples of statutory reservations, supported by clear court practices and legislative agreements, provide an ideal model.

The purpose of this work is to highlight necessary changes through examples and practical demonstrations, as well as the outcomes of legislative actions for business entities. Using qualitative research, the practical and theoretical needs for modernization in this aspect of the law were studied and identified. Active discussions among scholars about legislative changes support conclusions that align with the law's objectives, benefiting the relevant parties.

Although elements of Delaware's corporate defense law can be seen in Georgia, they are minimal and insignificant. Delaware's defensive measures serve the interests of the joint stock company as a whole, with a particular focus on protecting small shareholders' rights. Therefore, introducing and implementing similar legal norms and practices is essential for enhancing Georgian corporate law and the business environment.

Regardless of the current situation, which has not yielded the positive results expected from protective measures, joint stock companies can incorporate Delaware's principles and approaches regarding protective measures into their characters. This will not only elevate the internal standards of the companies but also provide a solution within the current legislative framework of Georgian corporate law.

Key Words: Corporate law, Defensive actions, Joint-stock company, Shareholders' rights, Small shareholders, Corporate defense law, Internal standards.